

Angående Konesjonssøknad - Øvre Grøslandselva kraftverk

Harald Schyberg

Innledning

Jeg er hytteeier i Veneli hyttefelt ved Tollefsrudseter, som ligger i kort avstand fra inngrep i den omsøkte utbyggingen av Grøslandselva. Det ikke har vært forsøkt gitt noen informasjon om konsesjonssøknad og høring rettet mot hytteeiere i kort avstand fra utbyggingen. Jeg fikk først informasjon om utbyggingen ved en tilfeldighet for en uke siden. De fleste andre hytteeiere i området og den nyopprettede Tollefsrudseter Velforening har nok heller ikke har vært kjent med utbyggingssøknaden og høringen.

Spesielt vil jeg påpeke at beskrivelsen av to vesentlige momenter i konsesjonssøknaden er mangelfull: friluftslivsinteressene i området og omfanget av inngrepet rundt Tingsjø.

Friluftslivsinteresser, bruk av området generelt og i forbindelse med hytter

Brukerinteresser og friluftsliv er feilrepresentert i konsesjonssøknaden. Friluftstinteresser er ikke sett på som viktig nok til å nevnes i avsnittene om "*Samlet vurdering*" og "*Samlet belastning*". Konsesjonssøknaden er feilinformert når det sies at (s. 19): "*Området langs Tingsjø og Grøslandselva er i følge foreliggende opplysninger stort sett brukt av lokalbefolkningen.*" Området er nemlig også i stor grad i bruk som turområde for hyttebrukere utenfra.

Det er ca 40 hytter i hyttefeltene ved Tollefsrudsetra, med avstand i luftlinje 700m fra Veneli hyttefelt til Stefansfoss (planlagt inntaksdam) og avstand 760m fra Olauglia hyttefelt til utløpet av Tingsjø (planlagt demning). Hyttefeltet består av mange relativt nye hytter som brukes aktivt og besøkes hyppig. Det berørte området er i stor grad benyttet som turområde fra hyttefeltene. Reguleringssonen i Tingsjø vil dessuten være synlig fra et svært stort område og redusere opplevelsesverdien for friluftsliv fra hyttefelter lengre unna og turistforeningsstier.

Opplevelsesverdier i forhold til planlagte inngrep i området

Mye av terrenget i området langs Tingsjø og øverste del av Grøslandselva har stor opplevelsesverdi med gammel, naturlig skog, elveløp, fosser, stier, som er turområder for oss hyttebrukere og andre. Utbyggingen med rørgate, nye veier, tørrlegging av elv, dam etc vil være et vesentlig større naturinngrep enn eksisterende inngrep i området rundt hyttefeltene (noen veier og moderat hogst). Dette vil redusere opplevelsesverdien i området. Påstanden på s.2 i konsesjonssøknaden om at "*området er sterkt preget av hogst*" er ikke dekkende over høydekote 750, siden hogsten der er moderat, og vesentlige deler av området består av myrarealer og gammel, uberørt skog innimellom.

Det er et rikt dyre- og fugleliv i området, bl.a. har jeg observert tretåspett, som er en indikatorart for gammel skog. Konsesjonssøknaden sier at konsekvensen av utbyggingen for "*arter registrert langs elva regnes imidlertid som små*" (s. 15), men dette er ikke underbygget av noen særlig grundig kartlegging av artsmangfoldet i området. Fokus i materialet som presenteres er på noen få rødlistearter.

Det er tidligere gjort en grundig vurdering av konsekvensene av regulering av Tingsjø for friluftstinteresser i en rapport fra 1986 i forbindelse med samlet plan for vassdrag (Horgen, 1986). Gjennomgangen av naturverdier og friluftstinteressene der konkluderte med:

"Nedbørfeltet er en del av Norefjell/Gråfjell som har et stort potensiale for friluftsliv. Området har høy opplevelsesverdi og platået rundt Tingsjø har en topografi som gjør arealet velegnet for aktiviteter både sommer og vinter. Over kote ca. 750 har området meget stor verdi for friluftslivet."

(Fra Anders J. Horgen (red.), 1986: "Vassdragsrapport Grøslandselvi". Utarbeidet i forbindelse med Samlet Plan for Vassdrag. Tilgjengelig på: <http://www.miljodirektoratet.no/old/uversjonert/Vassdragsrapporter/Samla%20Plan/Buskerud/043%20Drammensvassdraget%2088%20Gr%C3%B8slandelvi.pdf> . Denne rapporten ser ut til å være ukjent for Multiconsult som har utarbeidet vedlegget om "Miljøvurdering" til søknaden, siden den ikke er med i referanselista.)

Det har ikke skjedd inngrep av en karakter som skulle tilsi at denne konklusjonen har endret seg. Snarere har området blitt mer tatt i bruk til friluftsliv siden da, siden det har vært stor utbygging av hytter både i området rundt Flenten/Haglebu, området rundt Tempelseter og nye hyttefelt ved Tollefsrudseter.

Reguleringen av Tingsjø vil redusere opplevelses- og rekreasjonsverdien av selve vannet og kan ha negative konsekvenser for fiskemulighetene.

Reguleringssonen i Tingsjø vil være godt synlig fra høyereliggende områder omkring. Dette gjelder f.eks. fra Tollefsrudfjell, som er et mye brukt turmål fra hytter i området, også fra store hytteområder rundt Haglebu og Flenten. Reguleringssonen vil også være synlig fra de merkede stiene fra turistforeningshytta Toveseter til Haglebu og fra Toveseter til Høgevarde/Tempelseter.

Negative effekter på lokal markedsføring/inntekter fra friluftsliv

Kommune og næringsliv i Flå har brukt natur og villmarksområder aktivt i sin markedsføring, og har tilrettelagt hyttetomter for tilgang til disse områdene.

I forhold til reguleringsplanene for Veneli og Olauglia hyttefelt ved Tollefsrudseter (se <http://www.hallingkart.no/WebPlan0615/>), er det et potensiale for ytterligere å ta i bruk området. Det er 48 regulerte hyttetomter der som enda ikke er bebygde. Inngrepene i nærområdene vil utvilsomt gjøre at det blir vanskeligere å markedsføre og selge hyttetomter der. I tillegg vil synligheten av reguleringen av Tingsjø redusere opplevelsesverdien i et større område.

Dette vil også innebære tapte inntekter ved salg av hyttetomter og senere næringsinntekter til kommunen, noe som ikke er vurdert i konsesjonssøknaden.

Usikkerhet om inngrepet i Tingsjø

Konsesjonssøknaden har ikke noen klar beskrivelse av hvilket areal som vil oversvømmes ved en økning av vannivået i Tingsjø på 1,8 m. Det refereres til feil i høyder angitt på kart, sies at området må måles opp på nytt, og kartskissen over magasinet i søknaden er påført "*det er store usikkerheter til neddemt areal*". Terrenget rundt Tingsjø er til dels svært flatt ved vannkanten. Det er også verd å merke seg at det ikke er noen lukket høydekote rundt Tingsjø i det økonomiske kartverket som er brukt. Man kan ikke utelukke at vannet ved oppregulering kan finne nye avløp utenom demningen. Det er ikke argumentert rundt dette i søknaden, og er en usikkerhet som innebærer risiko for at nye inngrep utenom demningen kan måtte skje.

Det er spesielt uheldig at dette ikke er godt utredet, gitt det flate terrenget, som betyr en stor

utvaskningssone i forhold til regulerings høyden. Området denne sonen vil dekke er altså ukjent, til tross for at dette jo kanskje er den viktigste negative effekten av utbyggingen.

Vurdering av eventuelle veialternativer

Konsesjonssøknaden skisserer ulike alternativer for veier i forbindelse med utbyggingen. Noen kommentarer til disse:

Atkomst til demning på Tingsjø: Vei fra Åvestrudseter-siden vil være mindre synlig enn vei over myrene fra Tollefsrudseter. Men alternativet med å frakte inn materiale på vinteren uten noen bygging av ny vei, er langt å foretrekke.

Atkomst til inntaksdam ved Stefansfoss: Avstikker fra Tollefsrudseterveien fra nord vil være kortere enn vei fra Samuelsehytta, og på den måten et mindre inngrep gitt at rørtraseen gror til.

Oppsummering og anbefaling

Tingsjø bør holdes utenfor utbyggingen

- (1) av landskapsestetiske grunner med den store reguleringssonen,
- (2) ut fra de sterke friluftslivsinteressene i området
- (3) ut fra usikkerheten rundt hvilket areal reguleringsinngrepet vil ramme og påvirkning av dyre-/fugleliv på land og fisk i sjøen.

Også andre de inngrepene over høydekote 750 i utbyggingen er uheldig for landskapsestetikk og opplevelsesverdi for friluftsliv og gjør utbyggingen uønsket.